

Clau de Sant Llorenç

Guardiola de Berguedà

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Al monestir de Sant Llorenç
Emplaçament Al monestir de Sant Llorenç. Pista de Guardiola a Sant Llorenç.
Alçada: 773,4

Coordenades:

Latitud: 42.23479
Longitud: 1.87527
UTM Est (X): 407195
UTM Nord (Y): 4676458

Classificació

Número de fitxa 08099-244
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Objecte
Estil / època: Barroc
Segle XVIII
Any 1769
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Està en ús per obrir la porta de l'Església de Sant Llorenç. Amb la restauració de 2008 es va decidir de recuperar-la després d'estar un temps en desús ja que s'hi accedia per un altre costat i amb una clau completament diferent.
Protecció Física
Número inventari SI. Núm. 6437 de l'Inventari de Patrimoni Arqueològic de Catalunya i
Generalitat i altres inventaris núm 3405 de l'arquitectònic
Accés Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat Privada accessible
Titular: Parròquia de Sant Llorenç. Plaça de l'església, 1. 08694 (Guardiola de Berguedà)

Fitxes associades:

[Església del monestir de Sant Llorenç](#)

[Claustre i dependències monàstiques de Sant Llorenç](#)

[Restes del cementiri dels monjos i altres dependències](#)

Autoria de la fitxa Pere Cascante i Torrella

Data de registre de la dl., 27/11/2017 - 01:00

fitxa:

Descripció

Clau de la porta de l'església del monestir. Es tracta d'una clau d'uns 15 cm de llarg x 5 cm d'ample (incloent l'anella de l'extrem superior) i realitzada en ferro forjat. En un extrem hi ha l'anella oval per on s'hi passava la mà per poder girar. La part principal és de secció circular i a la part inferior hi té una sèrie de tres dents que obren la porta. A la part central que va unida l'anella amb el tronc hi ha un petit espai on hi ha l'incisió d'una creu ornamental. Es tracta d'una clau que procedeix de la porta de l'església que es va obrir en el moment de construir la façana de llevant de l'església i vinculada amb una reforma del segle XVIII (1761). La clau és la original i avui està en funcionament

Història

El segle XVIII, tal i com passa al segle anterior, ens manquen les visites dels primers anys d'aquest segle. Sols disposem de les visites pastorals dels anys 1789, 1792 i 1796. En aquest cas, els documents deixen entreveure que des de darreries de la centúria anterior es devien haver anat realitzant diverses obres al monestir. Probablement, aquesta circumstància s'hagi de relacionar amb la revifalla econòmica que va experimentar el conjunt del Principat en aquells anys, i que degué comportar majors recursos per al cenobi. Aquest fet ha estat corroborat en el decurs de les investigacions arqueològiques, que mostren que, cap el 1760, es va fer una gran ordenació del conjunt, quedant soterrades la majoria de les construccions medievals, llevat d'una part de l'església. La imatge que ofereix la primera d'aquestes visites és la d'un temple amb diversos altars i una ornamentació correcta. Tot i això, encara es fa esment de la necessitat de fer noves obres en un edifici destinat a la residència del prior. La visita va ser feta per Joaquim de Parrella i de Rialp, abat del monestir de Camprodon, com a representant de la Congregació Claustral, qui, després d'haver visitat tots els monestirs de la congregació, va arribar aquell any a Sant Llorenç, on va ser rebut per fra Damià Serra, monjo i rector d'aquella parròquia, juntament amb dos acòlits. L'informe continuava amb la petició del monjo que el traslladessin a Sant Pau del Camp, per a la qual cosa argumentava que a la seva edat avançada se li havia d'afegir el fet d'haver de suportar unes dures condicions per complir amb el seu deure pastoral: "el rigor de los fríos, hielos, y escarchas de aquella montaña, y lo escabroso dela situación de la sufragánea que sirve", circumstàncies que havien debilitat la seva complexió ja fràgil. Tot i que la petició va ser considerada justa pel visitador, no sembla que el trasllat fos immediat, ja que en la visita següent, de l'any 1792, encara s'esmenta el mateix monjo residint a Sant Llorenç. El progressiu deteriorament de la salut i l'edat encara més avançada de fra Damià Serra explicarien que el culte al monestir es trobés en aquell moment desatès i mancat d'ornaments i hàbits sacerdotals en bon estat. L'any 1796, al monestir ja hi habitava un nou monjo, fra Pau Perelló, que feia les funcions de rector. Aquesta circumstància va proporcionar una nova vida al lloc i es van fer diverses obres al llarg d'aquells anys, principalment a la casa prioral i també a l'església. El 3 d'octubre, fra Joaquim de Parrella i de Rialp va arribar a Sant Llorenç per a una visita de dos dies. Acompanyat d'un vicari i del rector, el visitador va entrar seguint el ritual acostumat, per passar posteriorment a inspeccionar les fonts baptismals i els diferents altars així com la sagristia amb tots els seus ornaments. Segons pròpies paraules: "En todas partes hallamos a impulsos del zelo del actual senyor prior aquel aseo y limpieza que se debe a las cosas destinadas al sagrado

culto. En acabat va passar a la biblioteca del prior que, segons queda consignat, era força important. Les obres fetes a l'església van ser motiu d'elogi per part del visitador: Igualmente quedamos muy satisfechos al ver las muchas y costosas obras que acaba de hacer, e irá continuando en su casa prioral, las que a un tiempo la aseguran y embellecen, y las considerables ventajosas mejoras que tiene proyectadas y que va á emprender desde luego en la iglesia y por último los desvelos y trabajos que emplea en el aumento de las rentas de este priorato, habiendo procurado adquirir de todas las escritanias y archivos circunvecinos quantas noticias pueden conducir a tan importante fin". Aquestes millores de la casa prioral i l'església coincideixen amb els resultats obtinguts dels treballs arqueològics que han confirmat una nova reforma del temple que va significar la reconstrucció definitiva del tram oest de la nau nord que li va donar l'aparença actual.

Bibliografia

LÓPEZ MULLOR, A., (1991): La excavación del monasterio de Sant Llorenç prop Bagà. Campañas 1984-1989. Quaderns Científics i Tècnics, 3: Simposi Actuacions en el patrimoni edificat medieval i modern (segles X al XVIII): I. La intervenció arquitectònica. II. La recerca arqueològica. Barcelona, 1989. Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona. Barcelona, 1991: 67-90. LÓPEZ MULLOR, A.; CAIXAL, À. (1987): Monasterio de Sant Llorenç prop Bagà (Guardiola de Berguedà, Barcelona). Novedades arqueológicas. II Congreso de Arqueología Medieval Española, Madrid 1987. Madrid, 1987: 339-348. LÓPEZ MULLOR, A.; CAIXAL, À. (1995): "Monestir de Sant Llorenç prop Bagà. Excavacions arqueològiques. Campanyes 1984-1989". Quaderns Científics i Tècnics, 6: Investigacions arqueològiques i històriques al Berguedà (II). Sant Llorenç prop Bagà. Sant Quirze de Pedret. Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona. Barcelona, 1995: 24-177. LÓPEZ MULLOR, A.; CAIXAL, À. (1999): "Nous descobriments arqueològics al monestir de Sant Llorenç prop Bagà". L'Erol, 61. Berga, 1999: 21-30. LÓPEZ MULLOR, A.; CAIXAL, À. (2000): "Resultats dels darrers treballs d'excavació al monestir de Sant Llorenç prop Bagà (Guardiola de Berguedà)". Actes del I Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna de Catalunya. Igualada, 13-15 de novembre de 1998. Barcelona, 2000: 472-488. LÓPEZ MULLOR, A.; CAIXAL, À. (2002): "Darrers treballs d'excavació al conjunt del monestir de Sant Llorenç prop Bagà (Guardiola de Berguedà, Berguedà)". Lambard. Estudis d'art medieval, XIV (2001-2002). Institut d'Estudis Catalans. Barcelona, 2002: 47-74. LÓPEZ MULLOR, A.; CAIXAL, À.; VILA, J.M. (2003): El monestir de Sant Llorenç prop Bagà (Guardiola de Berguedà). Assaig d'evolució històrica. Actes del II Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna a Catalunya. Sant Cugat del Vallès, 18-21 d'abril de 2002. Vol. I. Barcelona, 2003: 35-48. LÓPEZ MULLOR, A.; CAIXAL, À. (2004): Las excavaciones en el monasterio de Sant Llorenç prop Bagà (Guardiola de Berguedà). 2ª Bienal de la Restauración Monumental. Vitoria-Gasteiz, del 21 al 24 de noviembre de 2002, Academia del Patal, Fundación Catedral de Santa María. Vitoria, 2004: 203-209. LÓPEZ MULLOR, A.; CAIXAL, À.; VILA, J.M. (2007): El recinte medieval del monestir de Sant Llorenç prop Bagà (Guardiola de Berguedà). Campanyes arqueològiques dels anys 2000-2004. Actes del III Congrés d'Arqueologia Medieval i Moderna a Catalunya. Sabadell, 18-21 de maig de 2006. Vol. II. Barcelona, 2007: 585-604. LÓPEZ MULLOR, A.; CAIXAL, A (2002): Memòria de intervenció arqueològica a Sant Llorenç prop Bagà. Campanya 2002. Diputació de Barcelona, Servei de Patrimoni Arquitectònic Local. López Mullor, A.; Caixal, A. (2001-2003); Memòria de les excavacions al conjunt del monestir de Sant Llorenç prop Bagà (Guardiola de Berguedà, Berguedà). Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona. DDAA.(2008): Guardiola de Berguedà. Monestir de Sant Llorenç prop Bagà. Memòria de les excavacions arqueològiques. Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona. Vila Carabassa, J.M. (2000). Monestir de Sant Llorenç prop Bagà (Guardiola de Berguedà). Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona.. DDAA (2014). "Nou monestir de Sant Llorenç". Restaurar o reconstruir. Actuacions del Servei de Patrimoni Arquitectònic Local en els monuments. Memòria SPAL 2002-2012. Vol I. Barcelona. 455-484

